

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 900
van **JOS DE MEYER**
datum: 19 juli 2017

---

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Verzilting kust en polders - Onderzoek

Sinds 18 juli 2017 zet de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) een helikopter in om de verzilting van het grondwater in het kust- en poldergebied te onderzoeken. VMM wil de verdeling tussen zoet, brak en zout water opnieuw in kaart brengen.

Het grondwater in het kust-en poldergebied is van nature verzilt, zodat er zowel zoet, zout als brak water in de regio voorkomt. Door de klimaatverandering met mogelijk langere droge periodes wordt de nood aan zoet water voor beregening in de land-en tuinbouw groter, terwijl er ook minder neerslagoverschot is. Als daarbij ook het zeewaterpeil stijgt, verhoogt de kweldruk in de polders en verkleinen de zoetwaterlenzen in de duinen. De combinatie van die factoren vermindert het aandeel van het beschikbare zoete water in de polder, met alle gevolgen van dien. De verzilting neemt toe.

Deze zomer werd vastgesteld dat het water uit sommige plassen en beken van het IJzerbekken al onbruikbaar was als drinkwater voor het vee. Het zoutgehalte zou dodelijk zijn voor rundvee. Ook beregening en bevoeiing van de teelten werd onmogelijk. Het water uit de 50.000 m² grote vijver bij het luchthaventerrein in Oostende leek een alternatief voor de land-en tuinbouw, maar ook dat water was niet geschikt wegens het te hoge zoutgehalte.

Om de verzilting in kaart te kunnen brengen en om vast te stellen wat de verdeling is tussen zoet, zout en brak water vliegt een helikopter systematisch langs lijnen op 250 meter afstand van elkaar. Onderaan de helikopter hangt een hoepelvormige meetsonde van 30 op 11 meter. De helikopter vliegt op lage hoogte, zo'n 65 meter, zodat de meetsonde 30 meter boven de grond hangt. Door het uitzenden van een elektromagnetisch veld worden gegevens verzameld over het geleidend vermogen van de ondergrond. Hieruit wordt de verziltingsgraad van het grondwater afgeleid.

Sinds vorige metingen in de jaren 1960 en 1970 maakte het poldergebied heel wat ontwikkelingen door, en het is belangrijk de evolutie en de nieuwe situatie in kaart te brengen. VMM wil voor toekomstige projecten en voor de drinkwatervoorziening kennis hebben over de verziltingsgraad, en wil ook onderzoeken in hoeverre lokale maatregelen de zoetwaterbeschikbaarheid kunnen vergroten om de klimaatuitdaging aan te gaan en een oplossing te bieden in periodes van droogte.

1. Wanneer zal de nieuwe stand van zaken in verband met de zoutgehalten in de polder- en kuststreek bekend zijn? Hoe zal die raadpleegbaar zijn?

2. Welke lokale maatregelen in de regio kunnen de zoetwaterbeschikbaarheid vergroten?
3. Welke algemene maatregelen zijn mogelijk om de verzilting tegen te gaan?

ANTWOORD

op vraag nr. 900 van 19 juli 2017

van **JOS DE MEYER**

---

1. Een gebiedsdekkende kaart met zoutgehaltes zal eind 2018 ter beschikking worden gesteld via Databank Ondergrond Vlaanderen.
2. Rekening houdende met de ervaringen in binnen- en buitenland zal binnen het Europese TOPSOIL-project een set van maatregelen worden onderzocht op hun toepasbaarheid binnen het westelijke kustgebied. Deze analyse moet leiden tot potentiekaarten die weergeven waar de weerhouden maatregelen de grootste kans op succes hebben. Deze potentiekaarten zullen online ter beschikking worden gesteld en kunnen als randvoorwaarde dienen bij het ontwikkelen van lokale projecten rond het vergroten van de zoetwaterbeschikbaarheid. Binnen het TOPSOIL-project zal samen met belanghebbenden een stappenplan worden uitgewerkt om minstens één pilootproject te realiseren.
3. Verzilting treedt op door een tekort aan zoet water. Het is daarom van belang om duurzaam met de bestaande zoetwaterreserves in de polder- en kuststreek om te gaan. Enerzijds kunnen we het aanbod aan zoet water vergroten door actief in te grijpen op het watersysteem, anderzijds is het van belang de watervraag onder controle te houden door blijvend in te zetten op waterbesparing en waterhergebruik. Het aanbod aan zoet water kunnen we vergroten door zoet water in het gebied vast te houden op het moment dat dit water beschikbaar is, zodat het kan worden aangewend in periodes wanneer er nood aan is. Terwijl vandaag in de polder- en kuststreek in hoofdzaak gebruik wordt gemaakt van bovengrondse bekkens voor het bufferen van neerslagoverschot, biedt ondergronds bufferen een interessant alternatief waarvan de technieken en de potenties worden onderzocht binnen het TOPSOIL-project. Aansluitend is het van belang om blijvend in te zetten op infiltratie van hemelwater. Het laten indringen in de grond van zoet regenwater kan de verzilting tegengaan.